Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
JÁN MAZÁK
esitatud 3. juulil 2012 [1]

Kohtuasi C-614/10

Euroopa Komisjon
versus

Austria Vabariik

Liikmesriigi kohustuste rikkumine — Füüsiliste isikute kaitse isikuandmete töötlemisel — Ülesannete täitmine riigi järelevalveasutuse poolt, kellel lasub kohustus kontrollida isikuandmete töötlemist täiesti sõltumatult — Järelevalveasutuse ja föderaalkantselei vahelised tihedad isikulised ja organisatsioonilised sidemed

I. Sissejuhatus

1. ELTL artikli 258 alusel esitatud hagiavalduses [2] palub Euroopa Komisjon Euroopa Kohtul tuvastada, et Austria Vabariik on rikkunud kohustusi, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta [3] artikli 28 lõike 1 teisest lõigust, kuna Austria kehtivad õigusnormid ei vasta Datenschutzkommissioni (Austria andmekaitsekomisjon, edaspidi „DSK”) puhul, mis on loodud isikuandmete kaitse järelevalveasutusena, täieliku sõltumatuse kriteeriumile.

2. Selles kohtuasjas, nagu ka kohtuasjas, mis oli aluseks 9. märtsi 2010. aasta otsusele kohtuasjas C-518/07: komisjon *vs*. Saksamaa [4] (edaspidi „kohtuotsus komisjon *vs*. Saksamaa”), tekib küsimus, millise ulatusega on järelevalveasutuse sõltumatus, mida direktiivi 95/46 artikli 28 lõikes 1 nõutakse.

3. Järelikult on Euroopa Kohtu antud tõlgendus kohtuotsuses komisjon *vs*. Saksamaa otsustav, et hinnata, kas komisjoni hagiavaldus, mida toetab Euroopa Andmekaitseinspektor, on põhjendatud.

4. Saksamaa Liitvabariik astus menetlusse Austria Vabariigi nõuete toetuseks.

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — Kohtueelse menetluse osas piisab, kui tõdeda, et see toimus kooskõlas EÜ artikliga 226 ning Euroopa Kohtule ei ole esitatud ühtegi argumenti, mis seaks selle menetlusstaadiumi õiguspärasuse kahtluse alla.

3 — EÜT L 281, lk 31; ELT eriväljaanne 13/15, lk 355.

4 — C-518/07, EKL 2010, lk I-1885.

II. Õiguslik raamistik

A. *Liidu õigus*

5. Direktiivi 95/46 artikli 1 lõikest 1 ilmneb, et direktiivi eesmärk on tagada, et liikmesriikide tasandil kaitstakse isikuandmete töötlemisel füüsiliste isikute põhiõigusi ja -vabadusi ning eelkõige nende õigust eraelu puutumatusele. Siiski ei saa tulenevalt selle direktiivi artikli 1 lõikest 2 niisuguse kaitsega põhjendada isikuandmete vaba liikumise piiramist või keelamist liikmesriikide vahel. Seega on direktiivi 95/46 eesmärk tasakaalustada omavahel ühelt poolt füüsiliste isikute põhivabaduste ja -õiguste kaitse isikuandmete töötlemisel ning teiselt poolt selliste andmete vaba liikumine.

6. Nagu ilmneb direktiivi 95/46 põhjendusest 62, on isikute kõnealusel kaitsmisel oluline tegur liikmesriikides täiesti sõltumatult oma tööülesandeid täitvate järelevalveasutuste loomine. Sel põhjusel on direktiivi 95/46 artikli 28 „Järelevalveasutus" lõikes 1 sätestatud:

„Iga liikmesriik näeb ette ühe või mitu riigiasutust, et teostada järelevalvet tema territooriumil käesoleva direktiivi kohaselt vastuvõetud sätete kohaldamise üle.

Kõnealused asutused tegutsevad neile usaldatud ülesannete täitmisel täiesti sõltumatult."

7. Liidu institutsioonide ja organite tasandil reguleerib üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta,[5] mis võeti vastu EÜ artikli 286 alusel. Analoogselt sellele, mida nõutakse liikmesriikidelt direktiivi 95/46 artiklis 28, nähakse kõnealuses määruses ette sõltumatu järelevalveorgan, nimelt Euroopa Andmekaitseinspektor. Selle organi sõltumatuse osas on määruse nr 45/2001 artiklis 44 sätestatud järgmist:

„1. Euroopa andmekaitseinspektor on oma ülesannete täitmisel täielikult sõltumatu.

2. Oma kohustuste täitmisel ei taotle ega võta Euroopa andmekaitseinspektor vastu juhendeid teistelt isikutelt.

3. Euroopa andmekaitseinspektor hoidub oma kohustustega sobimatust tegevusest ega tööta oma ametiaja jooksul ühelgi muul tasustataval või mittetasustataval ametikohal.

4. Euroopa andmekaitseinspektor käitub pärast oma ametiaja lõppu ametikohti ja soodustusi vastu võttes väärikalt ning diskreetselt."

B. *Siseriiklikud õigusnormid*

8. Direktiiv 95/46 on Austria õigusesse üle võetud 2000. aasta seadusega andmekaitse kohta (Datenschutzgesetz 2000, edaspidi „DSG 2000").

9. DSG 2000 § 35 jj nähakse ette DSK loomine järelevalveasutusena direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 alusel.[6]

10. DSG 2000 § 36 lõike 1 kohaselt koosneb DSK kuuest liikmest, kelle föderaalvalitsuse ettepanekul valib föderaalpresident viieks aastaks.

5 — EÜT 2001, L 8, lk 1; ELT eriväljaanne 13/26, lk 102.

6 — Tuleb täpsustada, et DSK loodi enne direktiivi 95/46 vastuvõtmist 1978. aasta seadusega isikuandmete kaitse kohta.

11. DSG 2000 § 36 lõikes 3 on sätestatud, et DSK üks kuuest liikmest peab olema jurist, kes on föderaalses avalikus teenistuses.

12. DSG 2000 § 36 lõikest 3a tuleneb, et DSK liikmed täidavad oma ülesandeid paralleelselt muu ametialase tegevusega, nii et seda tuleb lugeda osalise tööajaga tegevuseks.

13. Kasutades föderaalse põhiseaduse (Bundes-Verfassungsgesetz, edaspidi „B-VG") artikli 20 lõikes 2 ette nähtud võimalust vabastada organid kohustusest täita kõrgemalseisvate organite juhiseid, on DSG 2000 § 37 lõikes 1 sätestatud, et DSK liikmed on „sõltumatud ning ei ole oma ülesannete täitmisel seotud ühegi juhisega".

14. DSG 2000 § 38 lõikes 1 on sätestatud, et DSK võtab vastu kodukorra, millega usaldatakse igapäevase tegevuse juhtimine ühele liikmetest („juhtivliige"). DSK kodukorra artikli 4 lõikest 1 tuleneb, et juhtivliikme ülesandeid täidab DSG 2000 § 36 lõike 3 kohaselt nimetatud föderaalametnik.

15. DSG § 38 lõige 2 on sõnastatud järgmiselt:

„[DSK] juhtimise toetamiseks loob föderaalkantsler büroo ja eraldab selleks vajalikud seadmed ja personali. Tal on õigus saada eesistujalt ja juhtivliikmelt igal ajal teavet [DSK] juhtimise kõigi aspektide kohta."

16. DSG 2000 § 38 lõikest 2 tulenev föderaalkantsleri õigus saada teavet DSK juhtimise kõigi aspektide kohta peegeldab B-VG artikli 20 lõiget 2, mis on huvipakkuvas osas sõnastatud järgmiselt:

„[…]

Seaduses nähakse ette kõrgemalseisva organi õigus teostada kohast järelevalvet autonoomse organi tegevuse üle, vähemalt õigus saada teavet autonoomse organi juhtimise kõigi aspektide kohta ja – niivõrd kui tegemist ei ole punktides 2, 3 ja 8 nimetatud organitega – õigus autonoomne organ mõjuval põhjusel laiali saata."

17. 1979. aasta seaduse ametnike seisundi kohta (Beamten-Dienstrechtsgesetz 1979) § 45 lõikes 1 on sätestatud:

„Juhtival ametikohal töötav isik tagab, et tema kaastöötajad täidavad neil lasuvad ülesanded kooskõlas seadusega ning tõhusalt ja säästlikult. Seejuures juhendab ta oma kaastöötajaid, annab vajaduse korral neile juhiseid, väldib võimalikke vigu ja puudusi ning tagab tööaja järgimise. Ta soodustab oma kaastöötajate karjääri edenemist lähtuvalt nende tulemustest ning annab neile ülesandeid, mis vastavad kõige enam nende võimetele."

III. Hinnang

18. Komisjon, keda toetab Euroopa Andmekaitseinspektor, heidab Austria Vabariigile ette, et viimasel puuduvad õigusnormid, mis vastaksid järelevalveasutuse täieliku sõltumatuse kriteeriumile direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 tähenduses. Komisjoni arvates tulenevad probleemid asjaolust, et esiteks täidab DSK juhtivliikme ülesandeid föderaalkantselei ametnik, teiseks kuulub DSK büroo föderaalkantselei juurde ning kolmandaks võib föderaalkantsler kasutada piiramatut õigust saada DSK-lt teavet.

19. Selleks et hinnata komisjoni hagiavalduse põhjendatust, tuleb kõigepealt täpsustada direktiivi 95/46 artikli 28 lõikes 1 seoses järelevalveasutusega kasutatud väljendi „täiesti sõltumatult" sisu. Seejärel analüüsin ma, kas komisjoni poolt Austria Vabariigile kõikide etteheidetavate elementide tulemuseks võib olla see, et DSK kui järelevalveasutus ei saa täita oma ülesandeid täiesti sõltumatult vastavalt selle artikli 28 lõikele 1.

Väljendi „täiesti sõltumatult" sisu

20. Komisjon ja Austria Vabariik on väljendi „täiesti sõltumatult" sisu küsimuses erineval seisukohal.

21. Kohtuotsusele komisjon *vs.* Saksamaa tugineva komisjoni arvates ei tähenda see väljend üksnes funktsionaalset sõltumatust, vaid ka organisatsioonilist ja sisulist sõltumatust. Seda kaalutlust kinnitab direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 eesmärk, milleks on tõhusalt ja usaldusväärselt kontrollida andmekaitsealaseid sätteid, ning viis, kuidas Euroopa Andmekaitseinspektori ülesanded on paika pandud määruses nr 45/2001, milles nähakse ette Euroopa Andmekaitseinspektori maksimaalne sõltumatus organisatsioonilises ja sisulises plaanis. Lisaks juhib komisjon tähelepanu konventsiooni üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel lisaprotokolli, mis käsitleb järelevalveameteid ja andmete piiriülest liikumist, seletuskirja punktile 17, milles on loetletud elemendid, mis aitavad tagada järelevalveasutuse sõltumatust ning mille hulka kuuluvad selle asutuse koosseis, selle liikmete määramise viis, nende ametiaja pikkus ja ametikohal tegutsemise lõpetamise tingimused, sellele asutusele piisavate vahendite andmine või otsuste tegemine kaitstuna sama asutuse väliste korralduste või ettekirjutuste eest.

22. Austria Vabariik leiab seevastu, et kohtuotsusest komisjon *vs.* Saksamaa ei ole võimalik tuletada, et järelevalveasutused peaksid olema organisatsiooniliselt ja sisuliselt sõltumatud. Järelevalveasutuse sõltumatus direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 tähenduses peaks sõltuma selle asutuse tegevuse sõltumatusest, mis tähendab kõnealuse järelevalveasutuse vabadust tegutseda ilma, et ta peaks järgima kontrollitavatelt asutustelt pärinevaid juhiseid, ning piisavat sõltumatust ja erapooletust eraõiguslike isikute suhtes.

23. Austria Vabariik rõhutab asjaolu, et väljendi „täiesti sõltumatult" tõlgendamiseks on vajalik võtta arvesse Euroopa Kohtu praktikat kohtu sõltumatuse kohta ELTL artikli 267 tähenduses. Austria Vabariik rõhutab, et DSK loodi kollegiaalse organina, mis täidab õigusemõistmise ülesandeid. Austria selliste asutuste poolt ELTL artikli 267 alusel esitatud eelotsuse küsimused on Euroopa Kohus lugenud vastuvõetavaks ning järelikult on Euroopa Kohus tunnistanud neid õigustmõistvate asutustena [7] ja seega möönnud ka nende sõltumatust, kuna sõltumatus on üks element, mida võetakse arvesse ELTL artikli 267 raames selle kontrollimisel, kas siseriikliku asutuse puhul on tegemist õigustmõistva asutusega. Austria Vabariik järeldab sellest, et DSK on sõltumatu Euroopa Kohtu selle praktika tähenduses, mis puudutab ELTL artiklit 267, ning järelikult tuleb see asutus lugeda samuti sõltumatuks järelevalveorganiks direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 tähenduses.

24. Arvestades poolte vahelist vaidlust, mis viis kohtuotsuseni komisjon *vs.* Saksamaa, on tarvilik analüüsida kohtuasja, milles tehti kõnealune kohtuotsus. Lähtudes direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 sõnastusest ning selle direktiivi eesmärkidest ja ülesehitusest, andis Euroopa Kohus väljendile „täiesti sõltumatult" autonoomse ja laia tõlgenduse. Euroopa Kohtu arvates peavad järelevalveasutused [8] „olema sõltumatud, mis võimaldab neil täita oma ülesandeid välise mõjuta. See sõltumatus välistab

7 — Näiteks toob Austria Vabariik esile Bundeskommunikationssenati (kõrgeim föderaalne kommunikatsiooninõukogu), mille eelotsuse küsimused olid aluseks 18. oktoobri 2007. aasta otsusele kohtuasjas C-195/06: Österreichischer Rundfunk (EKL 2007, lk I-8817); Umweltsenat (sõltumatu keskkonnakoda), mille eelotsuse küsimus oli aluseks 10. detsembri 2009. aasta otsusele kohtuasjas C-205/08: Umweltanwalt von Kärnten (EKL 2009, lk I-11525) ja Oberster Patent- und Markensenat (kõrgem patendi- ja kaubamärgikoda), mille eelotsuse küsimused olid aluseks 14. juuni 2007. aasta otsusele kohtuasjas C-246/05: Häupl (EKL 2007, lk I-4673).

8 — Isegi kui Euroopa Kohus tegi otsuse järelevalveasutuste kohta, kes on pädevad teostama järelevalvet isikuandmete töötlemise üle erasektoris, olen ma arvamusel, et selline tõlgendus kehtib järelevalveasutuste suhtes üldiselt.

mitte ainult kontrollile allutatud asutuste mõju, vaid ka igasugused ettekirjutused ja muu otsese või kaudse välise mõju, mis võib seada kahtluse alla nimetatud järelevalveasutuste poolt oma kohustuse täitmise, milleks on eraelu puutumatuse kaitse ning isikuandmete vaba liikumise vahel õiglase tasakaalu kehtestamine".[9]

25. Ma soovin rõhutada kahte elementi, mis tulenevad sellest tõlgendusest. Esiteks ei tugine Euroopa Kohus väljendi „täiesti sõltumatult" tõlgendamisel kohtu sõltumatuse kriteeriumitele ELTL artikli 267 tähenduses. Selle tõttu ma järeldan, et Euroopa Kohus käsitleb järelevalveasutuse sõltumatust autonoomsena, võrreldes kohtute sõltumatusega ELTL artikli 267 tähenduses, mis tähendab, et käesoleval juhtumil ei ole asjakohased Austria Vabariigi argumendid DSK kui asutuse kohta, mis täidab Euroopa Kohtu praktikas määratletud sõltumatuse kriteeriumid mõiste „kohus" suhtes ELTL artikli 267 tähenduses.[10]

26. Teiseks vältis Euroopa Kohus kohtuotsuses komisjon *vs.* Saksamaa selliste väljendite kasutamist, nagu „funktsionaalne, organisatsiooniline või sisuline sõltumatus", kuigi – nagu käesolevas asjas – komisjon ja Saksamaa Liitvabariik kasutasid neid oma argumentides.

27. Mis puudutab väljendi „täiesti sõltumatult" laia tõlgendamist Euroopa Kohtu poolt, siis võib küsida, kas Euroopa Kohus pidas sellega silmas järelevalveasutuste sõltumatust selle kõigis võimalikes aspektides. Ma olen seisukohal, et vastus sellele küsimusele peab olema eitav. Oma tõlgenduses jättis Euroopa Kohus juhtumipõhiselt hinnata küsimuse, kas liikmesriigile etteheidetav meede kujutab endast otsest või kaudset välist mõju järelevalveasutuse ülesannete täitmisele.

28. Euroopa Kohus ei ole loetlenud kõiki elemente, mis on nõutavad selleks, et järelevalveametil lasuvate ülesannete täitmine oleks tagatud „täiesti sõltumatult". Nagu ma juba märkisin oma ettepanekus kohtuasjas, milles tehti kohtuotsus komisjon *vs.* Saksamaa,[11] on seda ilmselt keeruline teha ning tõenäoliselt on kohasem kasutada negatiivset meetodit, see tähendab analüüsida konkreetsete elementide või konkreetsete elementide kogumi mõju kõnealuse järelevalveasutuse sõltumatusele. Seda lähenemist järgis Euroopa Kohus selles otsuses, kui ta analüüsis riikliku järelevalve mõju järelevalveasutuse sõltumatusele.

Juhtivliige kui föderaalkantselei ametnik

29. Komisjoni arvates ilmneb DSK kodukorra artikli 4 lõikest 1, et DSK juhtivliige, kes juhib DSK igapäevast tegevust ning kellel on järelikult DSK-s tähtis roll, peab tingimata olema föderaalkantselei ametnik. Kuna DSK liikme ülesanded kujutavad endast osalise tööajaga tegevust, millega tegeldakse paralleelselt muu ametialase tegevusega, jääb juhtivliige seotuks föderaalkantsleri juhistega ning allub halduskontrollile. Juhtivliikme ja föderaalkantselei vahel on teenistussuhe, mida ei tee olematuks DSG 2000 § 37 lõige 1 DSK liikmete sõltumatuse kohta. Sel põhjusel leiab komisjon, et DSK juhtivliikme ja föderaalkantselei ametniku ülesannete kattumine ei ole kooskõlas direktiivi 95/46 artikli 28 lõikes 1 toodud sõltumatuse nõudega ning toob esile DSK organisatsioonilise sõltumatuse puudumise.

30. Austria Vabariik väidab vastu, et DSK kodukorra artikli 4 lõikest 1 koostoimes DSG 2000 § 36 lõikega 3 ei ilmne, et DSK juhtivliige peaks tingimata olema föderaalkantselei ametnik. Eespool viidatud sätete kohaselt peab juhtivliige olema jurist, kes on föderaalses avalikus teenistuses, nii et hõlmatud on kõik juristid, kes töötavad föderaalametis, ilma et see grupp oleks piiritletud pelgalt

9 — Eespool 4. joonealuses märkuses viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Saksamaa, punkt 30.

10 — Ma olen küll teadlik, et see võib viia olukorrani, kus siseriiklikku asutust võidakse lugeda piisavalt sõltumatuks, selleks et olla kohus ELTL artikli 267 tähenduses, samal ajal aga mitte piisavalt sõltumatuks, et olla järelevalveasutus direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 tähenduses. Tegemist on direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 autonoomse tõlgendamise vältimatu tagajärjega.

11 — Punkt 24.

föderaalkantselei ametnikega. Peale selle sõltub DSG 2000 § 38 lõike 1 kohaselt juhtivliikme määramine DSK enda autonoomsest otsusest. Juhul kui föderaalkantselei ametnik nimetakse DSK juhtivliikmeks, on DSG 2000 § 37 lõike 1 alusel, millega on föderaalkantseleil keelatud DSK juhtivliikmele anda tehnilisi või sisulisi juhiseid, takistatud lojaalsus- ja huvide konflikti tekkimine.

31. Minu arvates tuleb tunnistada, et Austria õigusnormidest ei ilmne, et DSK juhtivliige peaks tingimata olema föderaalkantselei ametnik. Vastavalt DSK kodukorra artikli 4 lõikele 1, tõlgendatuna koos DSG 2000 § 36 lõikega 3, peab juhtivliikme ülesannetes tegutsema föderaalametnik ja jurist, mis tähendab, et juhtivliige võib, kuid ei pea tingimata olema föderaalkantselei ametnik. Siiski on ka tõsi, et teenistussuhe on siiski DSK juhtivliikme ja selle föderaalse asutuse vahel, kuhu juhtivliige kuulub.

32. Seda teenistussuhet arvestades ei saa välistada, et kõrgemalseisev föderaalamet võib mõjutada juhtivliikme tegevust. Ilmselgelt ei ole küll tegemist otsese mõjuga, sest see on DSG 2000 § 37 lõikega 1 keelatud. DSK juhtivliikme ja föderaalametniku ülesannete kattumine tähendab pigem ohtu,[12] et kõrgemalseisev föderaalamet mõjutab kaudselt DSK juhtivliikme tegevust, mis seab kahtluse alla DSK sõltumatuse, mis on direktiivi 95/46 artikli 28 lõike 1 kohaselt nõutav.

33. Meenutagem, et niisugune mõju võib tuleneda ka DSK teiste liikmete tööandjatelt, kuna DSK liikme ülesandeid loetakse osalise tööajaga tegevuseks, millega tegeldakse paralleelselt muu ametialase tegevusega. Kui Euroopa Kohus kinnitaks oma seisukohta, et direktiivi 95/46 tuleb tõlgendada koostoimes määrusega nr 45/2001,[13] oleks võimalik seega järeldada, et keeld tegelda muu ametialase tegevusega on üks tingimustest, mis on nõutav direktiivi 95/46 artikli 28 lõikes 1 viidatud järelevalveasutuse sõltumatuse puhul, arvestades, et määruse nr 45/2001 artikli 44 lõikes 3 on Euroopa Andmekaitseinspektori sõltumatusega seoses selline tingimus ette nähtud.

DSK büroo kuulumine föderaalkantselei talituste juurde

34. Komisjon on seisukohal, et DSK büroo kuulumine föderaalkantselei talituste juurde ei ole kooskõlas direktiivi 95/46 artikli 28 lõikega 1, kuna sellest järeldub, et DSK ei ole organisatsiooniliselt ega sisuliselt sõltumatu. DSK töötajad kuuluvad föderaalkantselei valitsemisalasse ning viimane teostab nende üle halduskontrolli. Seega on võimalik, et föderaalkantseleil on DSK büroo üle mõju. Olukorrale lisab tõsidust asjaolu, et föderaalkantselei kui riigiasutuse üle kontrolli teostamine on DSK pädevuses.

35. Selles osas lisab Euroopa Andmekaitseinspektor, et föderaalkantselei võimalus mõjutada DSK ülesannete täitmist muudab tõsisemaks asjaolu, et puudub DSK jaoks eraldi ette nähtud eelarverida ning DSK eelarve on osa föderaalkantselei omast.

36. Austria Vabariik tunnistas, et DSK büroo kui DSK-d abistav haldusaparaat kuulub föderaalkantselei juurde ning büroo töötajad on õiguslikult seotud föderaalkantseleiga, kellele on jäetud halduskontroll. Sellegipoolest ei mõjuta see asjaolu DSK sõltumatuse hindamist, arvestades seda, et eristada tuleb DSK-d kui organit selle büroost.

37. DSK eelarve osas väidab Austria Vabariik, et Austria eelarveõigust arvesse võttes on küsimus, millisesse ministeeriumi ametkonda föderaalne institutsioon eelarveliselt kuulub, teisejärguline ega anna iseenesest selgust selle institutsiooni sõltumatuse osas.

12 — Kohtuotsuses komisjon *vs.* Saksamaa möönis Euroopa Kohus, et pelk oht, et mõju järelevalveasutuste otsuste üle on piisav selleks, et takistada viimati nimetatute poolt nende ülesannete täitmisel sõltumatult tegutsemist (selle kohtuotsuse punkt 36).

13 — Seda seisukohta on järgitud kohtuotsuses komisjon *vs.* Saksamaa (punkt 26), ning 9. novembri 2010. aasta otsuses liidetud kohtuasjades C-92/09 ja C-93/09: Volker und Markus Schecke ja Eifert (EKL 2010, lk I-11063, punkt 106).

38. Nagu käesolevas asjas ilmneb komisjoni ja Austria Vabariigi vastavatest argumentidest, puudub vaidlus selles, et DSK büroo kuulub föderaalkantselei juurde ning seetõttu alluvad DSK töötajad föderaalkantselei halduskontrollile.

39. Argument, et DSK-d kui organit tuleb eristada selle büroost, näib minu arvates veidi nõrk. Olen seisukohal, et büroo ja selle töötajad on järelevalveasutuse staatuse oluline osa. Seda kinnitab näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv)[14] põhjendus 11, mille kohaselt peaksid riigi reguleeriva asutuse sõltumatuse eesmärgil selle asutuse käsutuses olema kõik tema tööks vajalikud vahendid, nii personal, oskusteave kui ka rahalised vahendid.[15]

40. Sellest tuleneb, et kui isik või üksus avaldab mõju järelevalveasutuse büroole ja töötajatele, mis on käesoleval juhul vaieldamatult nii, siis mõjutab see isik või üksus järelikult järelevalveasutust kui sellist, see aga ei ole kooskõlas järelevalveasutuse sõltumatuse nõudega.

Föderaalkantsleri piiramatu õigus saada DSK-lt teavet

41. Komisjon on seisukohal, et B-VG artikli 20 lõikest 2 tulenev föderaalkantsleri piiramatu õigus teabele kahjustab DSK sõltumatust, kuna on oht, et seda õigust kasutatakse DSK poliitiliseks mõjutamiseks. Selles osas meenutab komisjon uuesti, et föderaalkantslerit ennast kontrollib DSK.

42. Austria Vabariik ei vaidle vastu sellele, et föderaalkantsleril on õigus saada teavet DSK kui B-VG artikli 20 lõike 2 tähenduses autonoomsena loodud organi juhtimise kõigi aspektide kohta. Ta selgitab, et selline õigus on absoluutne miinimum, võrreldes konstitutsiooniõiguses nõutud järelevalveõigusega suhetes kõrgemalseisvate asutuste ja niisuguste autonoomsete asutuste vahel, kes on vabastatud kohustusest järgida kõrgemalseisvate asutuste juhiseid. Teabe saamise õigus ei anna föderaalkantslerile mingit mõju DSK juhtimise üle. Austria Vabariik juhib tähelepanu asjaolule, et justiitsministeeriumil on analoogne õigus saada teavet üldkohtutelt, ning seda ei loeta kohtute suhtes kohaldatava sõltumatuse tingimusega vastuolus olevaks.

43. Nagu ma juba märkisin, andis Euroopa Kohus kohtuotsuses komisjon *vs.* Saksamaa järelevalveasutuse sõltumatusele autonoomse tõlgenduse, võrreldes kohtu sõltumatusega ELTL artikli 267 tähenduses. Sel põhjusel on käesoleval juhtumil asjakohatu Austria Vabariigi argument, et olemas on analoogne õigus saada üldkohtutelt teavet.

44. Minu arvates tõendavad kaks elementi, et kõnealusel teabe saamise õigusel võivad DSK sõltumatusele olla negatiivsed tagajärjed. Esiteks on tegemist piiramatu ja tingimuseta õigusega. Teiseks allub föderaalkantsler, kellel on see õigus, ise DSK kontrollile, mistõttu tema poolt teabe saamise õiguse kasutamist võib käsitada kontrollitava asutuse mõju avaldamisena.

45. Kokkuvõtteks leian ma, et kuna Austria Vabariik esiteks andis DSK juhtivliikme ülesanded föderaalametnikule, teiseks lõi DSK büroo föderaalkantselei juurde ning kolmandaks andis föderaalkantslerile õiguse saada DSK-lt teavet, võttis ta valesti üle direktiivi 95/46 artikli 28 lõikes 1 sätestatud nõude, mille kohaselt peavad järelevalveasutused neile pandud ülesandeid täitma „täiesti sõltumatult”.

14 — EÜT L 108, lk 33; ELT eriväljaanne 13/29, lk 349.

15 — Riigiasutuse sõltumatuse analoogne kirjeldus asub Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta direktiivi 2008/6/EÜ, millega muudetakse direktiivi 97/67/EÜ seoses ühenduse postiteenuste siseturu rajamise lõpuleviimisega (ELT L 52, lk 3), põhjenduses 47.

IV. Ettepanek

46. Eespool toodust lähtudes teen Euroopa Kohtule ettepaneku otsustada:

1. Austria Vabariik on rikkunud kohustusi, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) artikli 28 lõike 1 teisest lõigust, kuna ta esiteks andis Datenschutzkommissioni juhtivliikme ülesanded föderaalametnikule, teiseks lõi Datenschutzkommissioni büroo föderaalkantselei juurde ning kolmandaks andis föderaalkantslerile õiguse saada Datenschutzkommissionilt teavet, võttes sellega valesti üle nõude, mille kohaselt peavad järelevalveasutused neile pandud ülesandeid täitma „täiesti sõltumatult".

2. Mõista Euroopa Komisjoni kohtukulud välja Austria Vabariigilt.

3. Jätta Euroopa Andmekaitseinspektori ja Saksamaa Liitvabariigi kohtukulud nende endi kanda.